

Arviomuistio taksisääntelyn toimivuudesta

Arviomuistiossa on tuotu hyvin esiin ongelmia herättäneet aihealueet. Taksilainsäädännön muutokset ovat olleet suuria sekä käyttäjille että alan toimijoille alalla, joka oli hyvin tiukasti säänneltyä aiemmin. Uusi taksilainsäädäntö on ollut sovellettavaa lainsäädäntöä vain puolentoista vuoden ajan. Tilanne vaatii uudenlaista tarkkaavaisuutta sekä alan toimijoilta että kuluttajilta.

Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että uuden sääntelyn mukanaan tuomiin mahdollisiin epäkohtiin puututaan. Suuren muutoksen takia on kuitenkin annettava aikaa sekä kuluttajille että alan toimijoille sopeutua uuteen tilanteeseen.

Taksipalvelujen turvallisuus

Arviomuistiossa käsitellään taksipalvelujen turvallisuutta. Muistion mukaan turvallisuustilanteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Yksi esille nostetuista turvallisuudentunteeseen vaikuttavista tekijöistä arviomuistiossa on huijatuksi tuleminen pelko. On hyvä, että tähän on jo puututtu Liikenne- ja viestintäviraston äskettäin antamalla määräyksellä taksien hintatietojen esillä pitämisestä. Tämän määräyksen vaikutusta asiakkaiden kokemaan turvallisuuden tunteeseen olisi hyvä tarkastella.

Julkisesti tuetut kyydit ovat olleet tämän arviomuistion tarkastelun ulkopuolella, joten aiemmin laajalti julkisuudessa esillä olleet ongelmat erityisryhmien kuljetuksista tulisi eriyttää nyt tehtävästä tarkastelusta. Arviomuistiossa olisi hyvä eriyttää onko turvallisuudentunne laskenut julkisesti tuetuissa kyydeissä vai kaikissa taksikyydeissä.

Viranomaisten tekemät tarkastukset ovat olleet hyvä asia, ja niitä tulisi jatkaa, että saadaan todellisuuteen pohjautuvaa tietoa nykytilasta. Näiden tarkastusten tulosten perusteella voidaan myös arvioida paremmin mahdollisia korjaustarpeita.

Kuljettajien osaamistasoon liittyvissä kysymyksissä on huomioitava, että luvan hakijan on omattava todistetusti taksitoimintaan edellytetty ammattitaito, joka varmennetaan kokeella. Tiukennukset kuljettajien lupaedellytyksiin tai koulutukseen puolestaan vaikuttavat alalle tulon mahdollisuuksiin ja korjaavat liikkeet tulee tehdä maltillisesti tässä vaiheessa.

Taksipalvelujen saatavuus

Liikenneluvan haltijoiden määrä on kasvanut noin 4000:lla ja taksinkuljettajien ajolupien yli 5000:lla lain voimaatulon jälkeen. Taksipalveluiden tosiasiallisesta saatavuudesta tilastotietoa on hankalasti saatavilla, samoin kuin tosiallista vertailua aiempaan tilanteeseen. Arviomuistiossa olisi hyvä tuoda esille, että tilanne kaupunkiseuduilla ja harvaan asutuilla ei ole verrattavissa. Kaupunkiseutujen osalta saatavuus ei ole osoittautunut ongelmalliseksi. Niiden harvaan asuttujen osalta, missä ongelmia on tulisi miettiä uudelleen, miten tilannetta voitaisiin parantaa, kuitenkin puuttumatta vapaan kilpailun edellytyksiin alueilla, joilla markkina toimii.

Saatavuuteen liittyvät ongelmat ennakkotilauksissa tulisi ratkaista tavalla, joka vaikuttaa mahdollisimman vähän toimijoiden väliseen kilpailuun. Ennakkotilausten osalta tulisi miettiä voisiko saatavuuteen liittyvää epävarmuutta poistaa varmistamalla kuljetuksen toteuttaja tilaajalle jo tilausvaiheessa.

Harmaan talouden torjunta

Liikennepalvelulain vaikutuksia harmaaseen talouteen taksipalveluissa tulisi arvioida kattavasti ja varmistaa että alan toimijoilla on tasapuoliset kilpailuedellytykset. Taksipalveluiden taloudellisten tietojen keräämistä, toimittamista ja valvontaa tulisi kehittää siten, ettei alan toimijoiden hallinnollinen taakka lisäänty kohtuuttomasti.

Verovelvollisuuden täyttämistä tulee voida valvoa muillakin keinoilla kuin taksamittarilla ja sähköiset sovellukset tulee sallia jatkossakin. Alustatalouden tarjoamien mahdollisuuksien osalta tulisi tarkastella, miten sovelluspohjaista toimintaa voidaan edistää ja parantaa niin että tasavertainen kilpailuasetelma ja tasapuolinen kohtelu taataan kaikille alan toimijoille. Taksamittarin säätäminen pakolliseksi nostaisi tarpeettomasti alalle tulon kynnystä ja rajoittaisi kilpailua.

Taksipalvelujen hinnoittelu

Vapautunut kilpailu taksimarkkinoilla on johtanut osin kuluttajien epätietoisuuteen matkan hinnoittelusta, erityisesti taksiasemilta ja tilaamatta alkaneiden kyytien osalta. Kun hinnat eivät enää määräydy samojen perusteiden mukaan kuin aiemmin, kuluttajien sopeutuminen uuteen tilanteeseen, jossa matkan hinta pitäisi selvittää ennen matkan alkamista vie aikaa. Lisäksi hinnoittelun osalta tulee huomioida, että uuden taksilain myötä asiakkaat voivat valita laadultaan korkeampia palveluja.

Niiden epäkohtien osalta, jotka liittyvät hinnoitteluun ennalta tilaamatta alkaviin matkoihin, liikenne- ja viestintävirasto on antanut äskettäin hintojen ilmoittamista koskevan määräyksen. Tämän määräyksen vaikutusta asiakkaisiin tulee arvioida ennen kuin muihin korjaaviin toimenpiteisiin ryhdytään.

Koska laki taksipalveluista on ollut voimassa lyhyen aikaa, tässä vaiheessa sääntelyn keinoilla puuttuminen taksipalveluiden hintatasoon tai -malleihin saattaisi johtaa kilpailun vähenemiseen tai tarjonnan supistumiseen.

Taksipalvelujen laatu

Arviomuistiossa todetaan taksipalvelujen laadun heikentyneen, kuitenkin niin että ihmiset ovat pääosin tyytyväisiä taksipalveluihin. Arviomuistiossa nostetaan esille, että kuljettajien puutteellinen kielitaito ja heikko paikallistuntemus ovat osatekijöitä miksi ihmiset tuntevat taksipalvelujen laadun heikenneen.

Suuren uudistuksen myötä ala tarjosi mahdollisuuksia myös uusille toimijoille. Voidaan perustellusti olettaa, että vastaavanlainen tilanne useiden uusien toimijoiden tulosta samaan aikaan alalle ei toistu, vaan tilanne rauhoittuu ja alan toimijoiden osaaminen

kasvaa. Liikenne- ja viestintävirastossa valmistelussa oleva määräys kuljettajakokeen kehittämiseksi osaltaan parantaneet tilannetta. Mikäli suurempia muutoksia aiotaan toteuttaa, on huomioitava mitkä vaikutukset niillä olisi alalle tulon ja yritysten työvoiman saantiin.